

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **JUDr. T. V., správca konkurznej podstaty W.Š., spol. s r. o., P.**, IČO: X., proti žalovanej: **PhDr. E. H., N.** právne zastúpenej JUDr. L. B., advokátkou, C., **o náhradu škody**, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 6. mája 2010 č. k. 9Cbs 180/04-424, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 6. mája 2010 č. k. 9Cbs 180/04-424 **zrušuje** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť 49 790,87 Eur žalobcovi do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, ďalej uložil žalovanej povinnosť zaplatiť 2 489,54 Eur žalobcovi, taktiež do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení uviedol, že Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 24. 09. 2008 sp. zn. 2Obo 24/2008 zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26. 04. 2007 a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že v ďalšom konaní vykoná dokazovanie obsahom predložených listinných dôkazov, vypočutím účastníkov konania, bude sa zaoberať tvrdeniami žalobcu a námietkami žalovanej. Súd prvého stupňa z vykonaného dokazovania, a doplneného dokazovania v zmysle uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zistil, že žalovaná mala v držbe účtovné doklady a pokladňu. Žalobca predložil súdu prvého stupňa fotokópiu listu zo dňa 22. 01. 2004, v ktorom vyzval žalovanú na odovzdanie účtovných podkladov k spracovaniu daňového priznania na daň z príjmov právnickej osoby. Ďalšími listinami zo dňa 09. 02. 2004, 15. 03. 2004, 09. 06. 2004, tento súd zistil, že žalovaná mala zabezpečiť riadne vedenie účtovníctva, ako konateľka žalobcu. Žalovaná vo svojich rozsiahlych podaniach neuviedla žiadny dôvod, pre ktorý ich i napriek výzvam nepredložila k spracovaniu, napr. daňových priznaní aj druhému konateľovi žalobcu, ktorý podľa výpisu

z obchodného registra tak, ako žalovaná mohol konať za spoločnosť samostatne, s prihliadnutím aj k tej skutočnosti, že obidvaja boli tiež spoločníkmi obchodnej spoločnosti žalobcu. Podľa záznamu zo dňa 12. 01. 2004 za prítomnosti p. M., Ing. K., PhDr. H., sa Ing. R. stretol s V. K., za účelom vyjasnenia si otázky vykonávania účtovníctva. Súd prvého stupňa z tohto záznamu zistil, že V. K. od januára 2004 nemá podpísanú pracovnú zmluvu, ani zmluvu na vedenie účtovníctva. Súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia ďalej uviedol, že žalovaná súdu nepreukázala, že by výberom z účtu žalobcu dňa 18. 03. 2004 a dňa 19. 04. 2004 tieto vložila do spoločnosti. List z I. bol pre súd prvého stupňa podporným dôkazom o výbere finančných prostriedkov v týchto dňoch. Súd prvého stupňa zdôraznil, že žalovaná sa nevyjadрила k listom konateľ'a žalobcu, napr. zo dňa 09. 06. 2004, v ktorom okrem iného požaduje uvedenie účelu použitia aj týchto finančných prostriedkov. Súd prvého stupňa mal za preukázané, že V. K. preberala i napriek tomu, že nemala uzatvorenú pracovnú zmluvu so žalobcom, podľa záznamu zo dňa 12. 01. 2004 spísaného za prítomnosti aj žalovanej, v mene žalobcu tržby za víno v mesiacoch máj 2004 až júl 2004. Žalovaná súdu prvého stupňa nepreukázala žiadnym hodnoverným dôkazom, že by pokladňu a účtovné doklady žalobcu odovzdala účtovníčke žalobcu, alebo ich sama zaevidovala v účtovníctve žalobcu. Žalobca svoje tvrdenia o neoprávnenom nakladaní s finančnými prostriedkami zo strany žalovanej, v ktorej je uvedená suma od F. S. v čiastke 840 000,-- Sk, preukázal podaním zo dňa 19. 08. 2004, adresovaného Okresnému riaditeľ'stvu PZ T. o podozrení, že bol spáchaný trestný čin. Žalovaná súdu prvého stupňa nepreukázala žiadnym dokladom, že ňou vyfakturované služby za I. boli žalobcovi oprávnené vyúčtované a tieto poradenské a realizačné služby v reklamnej a marketingovej oblasti aj skutočne realizované, na základe čoho by súd v tejto časti žalobu zamietol. K námietke aktívnej legitimácie žalobcu súd prvého stupňa zistil, že účastníkom konania na strane žalobcu je označený ako W.Š., spol. s r.o., R., ktorá v čase podania žaloby bola zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Nitra. Podľa výpisu z obchodného registra Okresného súdu Nitra, odd. Sro, vložka č. 2046/N spoločníkmi spoločnosti W.Š., spol. s r.o., sú PhDr. E. H. a Ing. S. R. a zároveň sú aj konateľ'mi spoločnosti, pričom každý môže konať samostatne. V priebehu konania bol na majetok žalobcu vyhlásený konkurz, na základe uznesenia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 20. 09. 2005 sp. zn. 1K 116/04. Za správcu konkurznej podstaty bol ustanovený JUDr. T. V. odo dňa 24. 10. 2007. Podľa ust. § 2 písm. a/ Obchodného zákonníka, podnikateľ'om podľa tohto zákona je osoba zapísaná v obchodnom registri. Touto osobou je žalobca a následne správca konkurznej podstaty, súd prvého stupňa preto konštatoval, že

námietka aktívnej legitímácie zo strany žalovanej je neopodstatnená. Na základe takto doplneného dokazovania súd prvého stupňa uznal právny nárok žalobcu na náhradu škody v sume 49 790,87 Eur za oprávnený podľa ust. § 135a ods. 1 a ods. 2 Obchodného zákonníka a jej úhradou zaviazal žalovanú. Výrok o trovách konania sa zakladá podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podala odvolanie žalovaná, v ktorom uviedla, že v konaní neboli preukázané, ani zisťované, naplnené dôvody žaloby, obsiahnuté v návrhu Ing. S. R., spoločníka s neobmedzenými právami a povinnosťami s 30,5% obchodným podielom v spoločnosti W.Š.W., spol. s r. o., P., IČO: X., zastúpenej správcom konkurznej podstaty JUDr. T. V., ktorými dôvodmi žaloby mala konateľka s obmedzeným statusom konateľa od 27. 10. 2003 spôsobiť údajnú škodu uvedenej spoločnosti podľa ust. § 135a ods. 1 a ods. 2 Obchodného zákonníka. Postup súdu prvého stupňa je podľa odvolateľky pokračovaním zjavne svojvoľného, diskriminačného a nezákonného postupu, v rozpore s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24. 09. 2008 sp. zn. 2Obo 24/2008. Takýmto konaním došlo k porušeniu procesných práv žalovanej, ktorá sa na pojednávanie včas ospravedlnila so žiadosťou, aby sa nepojednávalo v jej neprítomnosti. Súd prvého stupňa v konaní podľa odvolateľky pochybil aj tým, že nerozhodol o návrhu žalovanej zo dňa 14. 12. 2007 o určenie neplatnosti právneho úkonu Ing. S. R. v súvislosti so zaplatením súdneho poplatku vo výške 75 000,-- Sk, ako aj o návrhu žalovanej zo dňa 28. 01. 2009 na zabezpečenie ďalších listinných dôkazov. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolateľka navrhuje napadnuté rozhodnutie zrušiť v celom rozsahu a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, alternatívne napadnuté rozhodnutie zmeniť a návrh zamietnuť. Odvolateľka prípadne navrhuje konanie zastaviť s poukazom na absenciu aktívnej legitímácie zástupcu žalobcu, správcu konkurznej podstaty JUDr. T. V., byť účastníkom konania, resp. odvolaciemu súdu odvolateľka navrhuje postup podľa intencií uvedených v čl. 13 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

V doplnení svojho odvolania odvolateľka zdôraznila, že žiadnu škodu nespôsobila, nezmenšila majetok dotknutej spoločnosti vlastnou činnosťou, z ktorých dôvodov nenesie žiadnu zodpovednosť v zmysle ust. § 122 Obchodného zákonníka, nakoľko odvolateľka nemala dôvod a ani záujem, niečo si zo spoločnosti privlastniť alebo ju poškodzovať. S vlastníctvom 69,5% obchodného podielu vo W.Š., spol. s r.o., P., IČO: X., sú podľa

odvolateľky tvrdenia Ing. S. R., absurdné. Podľa odvolateľky neboli v konaní preukázané a ani zisťované tvrdenia JUDr. T. V., uvedené v písomnom podaní zo dňa 25. 02. 2010, ktoré tvrdenia súd prvého stupňa akceptoval bez výhrad a odvolateľka má za to, že tieto tvrdenia napĺňajú znaky úmyselného trestného činu krivého obvinenia a krivého svedectva. Odvolateľka dodala, že pokladničné príjmové doklady a ďalšie dôkazy vylučujú pravdivosť tvrdení JUDr. T. V.. Nezákonnosť postupu súdu prvého stupňa vidí odvolateľka aj v tom, že ani na jednom z pokladničných dokladov nie je uvedená ako príjemca finančných prostriedkov, nebolo preukázané použitie akejkoľvek sumy pre vlastnú potrebu, súd si osvojil tvrdenie o neoprávnenom nakladaní s finančnými prostriedkami aj v sume 840 000,-- Sk v zmysle podania adresovaného OR PZ v T., ako aj si súd v konaní osvojil tvrdenia žalobcu ohľadom fiktívnych faktúr pre I.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal odvolanie žalovanej podľa ust. § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p., bez nariadenia pojednávania a po preskúmaní rozsudku v medziach dôvodov odvolania dospel k záveru, že sú splnené predpoklady pre jeho zrušenie.

Z podaného odvolania okrem iného vyplýva, že k porušeniu základného práva odvolateľky na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces, napadnutým rozsudkom došlo najmä tým, že toto rozhodnutie súdu prvého stupňa neobsahuje žiadne vecné a právne odôvodnenie v súvislosti s ust. § 135a Obchodného zákonníka, nemožno z neho zistiť dôvody, pre ktoré súd prvého stupňa návrhu žalobcu vyhovel bez výhrad. Napadnuté rozhodnutie zároveň podľa odvolateľky nerešpektuje skorší názor najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho, hoci súd prvého stupňa ním bol viazaný.

Z obsahu žaloby sa zisťuje, že žalovaná svojim konaním podľa žalobcu zneužíva v rozpore so záujmami spoločnosti svoje oprávnenia konateľky a tým spôsobuje znižovanie hodnoty majetku spoločnosti. Žalovaná podľa žalobcu predáva funkčné stroje, nezabezpečuje riadne plnenie odvodovej povinnosti spoločnosti a uhrádzanie všetkých záväzkov spoločnosti, pričom zamestnancom nevypláca mzdu a žalovaná písomnou formou uznáva dlhy spoločnosti v nesúlade s ich skutočnou výškou. Žalovaná podľa žalobcu ďalej spôsobila zánik zmluvy o vedení účtovníctva so spoločnosťou I. T., s. r. o. a v účtovníctve nezaznamenala príjem vo výške 1 200 000,-- Sk. Žalovaná taktiež vykonala neodôvodnené výbery peňažných prostriedkov, uhradila za neposkytnuté služby spoločnosťou I. – R., ako aj

neodborne zasahovala do výrobnéj a šľachtiteľskej činnosti spoločnosti. Žalobca má ďalej za to, že žalovaná dňa 30. 09. 2003 zmluvou o zabezpečení záväzku dohoda s veriteľom spoločnosti také podmienky, ktoré sú v rozpore s uznesením valného zhromaždenia spoločnosti W. – Š.R., s. r. o. zo dňa 05. 09. 2003, pričom za túto spoločnosť žalovaná uznala vo forme notárskej zápisnice čo do dôvodu a výšky existenciu dlhov spoločnosti, za ktoré uznanie podal žalobca aj trestné oznámenie.

O takto podanom návrhu rozhodol súd prvého stupňa rozsudkom zo dňa 26. 04. 2007 č. k. 9 Cbs 180/04-116 tak, že návrhu v plnom rozsahu vyhovel. Na odvolanie žalovanej odvolací súd uznesením zo dňa 24. 09. 2008 č. k. 2 Obo 24/2008-299 rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vo svojom zrušujúcom uznesení odvolací súd okrem iného uviedol, že na úspešné uplatnenie a preukázanie nároku na náhradu škody je potrebné splnenie zákonom stanovených podmienok upravených v ust. § 135a Obchodného zákonníka. Prvou podmienkou vzniku škody je porušenie zmluvnej alebo zákonnej povinnosti, druhou podmienkou je preukázanie vzniku škody vyčíslenej v peňažnej hodnote, spôsobenej v príčinnej súvislosti s porušením povinnosti. Odvolací súd s rozsiahlym odôvodnením dospel k záveru, že súd prvého stupňa nezisťoval a v odôvodnení rozhodnutia neuviedol, akú povinnosť ako konateľka žalovaná porušila, pričom výška uplatnenej náhrady škody, ani príčinných súvislostí, nebola predmetom dokazovania.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že súd prvého stupňa v ostatnom konaní vychádzal najmä z obsahu podania žalobcu zo dňa 25. 01. 2010, ktorým podaním sa upravila a spresnila pôvodne podaná žaloba, pričom súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí uviedol zoznam listín, ktoré listiny doložili do spisu obaja účastníci konania. Súd prvého stupňa zistil, že žalovaná mala v držbe účtovné doklady a pokladňu. Odvolávajúc sa na vyjadrenie žalobcu a list z I. zo dňa 14. 05. 2004, dospel súd prvého stupňa k záveru, že žalovaná nepreukázala spätné vloženie na účet spoločnosti, výbery z účtu žalobcu zo dňa 18. 03. 2004 a 19. 04. 2004. Súd prvého stupňa ďalej venoval pozornosť p. V. K., ktorá preberala i napriek tomu, že nemala uzatvorenú pracovnú zmluvu so žalobcom, v mene žalobcu tržby za víno v mesiacoch máj 2004 až júl 2004. Z takto vykonaného dokazovania dospel súd prvého stupňa k záveru, že žalovaná nepreukázala žiadnym hodnoverným dôkazom, že by pokladňu, účtovné doklady odovzdala účtovníčke žalobcu, alebo ich sama zaevidovala.

Podľa ustanovenia § 153 ods. 1 O. s. p. súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

Pri rozsudku musí súd skúmať skutkový stav v najširšej miere. Pri sporom konaní je predmet zisťovania skutkového stavu vymedzený tvrdeniami účastníkov konania. Podľa ust. § 120 ods. 1 O. s. p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Ako vyplýva z citovaného ustanovenia, dokazovanie, t. j. vykonávanie a hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, prostredníctvom ktorej skúma, či tvrdenia účastníkov konania sú pravdivé. Súd musí vo svojom rozhodnutí vychádzať zo skutkového stavu, ktorý zodpovedá dôkazným tvrdeniam účastníkov konania, skutočností, ktoré nie sú medzi účastníkmi sporné a súd o nich alebo ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti, skutočností, ktoré nie je nutné dokazovať (ust. § 121 O. s. p.) a skutočnosti, vyplývajúcej z právnych alebo skutkových domniek, ako aj právnych fikcií.

Ak chce byť žalobca v spore úspešný, musí v žalobe uviesť skutočnosti, odôvodňujúce ním uplatňovaný nárok voči žalovanému. O týchto skutočnostiach je povinný poskytnúť tzv. plný dôkaz. To je výraz, ktorým právna teória označuje dôkaznú situáciu, kedy procesná strana v plnej miere, bez akýchkoľvek pochybností preukáže svoje skutkové tvrdenie a súd je povinný z týchto skutočností pri svojom rozhodnutí vychádzať. To isté platí aj pre žalovaného ohľadom skutkových tvrdení, ktoré vznesie v rámci obrany voči žalobnému návrhu a ktoré odôvodňujú ním uplatnenú námietku. Uplatnenie námietky žalovaného treba odlišovať od jeho obrany, založenej na predložení protidôkazu. Za protidôkaz právna teória považuje dôkaz, ktorý vyvracia, resp. spochybňuje tvrdenia protistrany, nezakladá sa na nových skutočnostiach (ako námietka), ale na vyvrátení prípadne spochybnení skutkových tvrdení, na základe ktorých zakladá svoj nárok protistrana. Vzhľadom na to, že v civilnom práve Slovenskej republiky platí princíp voľného hodnotenia dôkazov, závisí od úvahy súdu, či žalobca poskytol plný dôkaz o skutočnostiach, na ktorých zakladá svoj nárok, alebo či žalovaný poskytol plný dôkaz o skutočnostiach zakladajúcich námietku. To isté platí aj pri hodnotení protidôkazu, pričom by sa malo uplatňovať pravidlo, že ak jedna strana v dôsledku predloženia protidôkazu úspešne vyvráti, alebo spochybní tvrdenie protistrany, nemôže súd

považovať takéto tvrdenie vo svojom rozhodnutí za dokázané. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za výsledok konania. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tiež tvrdí.

Po dôkladnom oboznámení sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj na ust. § 157 ods. 1, 2 O. s. p., na ktoré ustanovenie už odvolací súd poukázal vo svojom skoršom rozhodnutí. Odvolací súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie znova vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí a je nepreskúmateľné, čím bolo žalovanej upreté právo na spravodlivý proces.

V danom prípade súd prvého stupňa uznal právny nárok žalobcu na náhradu škody v žalovanom rozsahu za oprávnený, pričom súd vychádzal z listinných dôkazov predložených žalobcom. Žalovaná však počas konania uvádzala, že tvrdené právo žalobcu nie je relevantne preukázané, jeho pravdivosť je vylúčená, pričom žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno.

Ak žalobca tvrdil, že žalovaná ako konateľka spôsobila svojou činnosťou a pôsobnosťou škodu, bolo jeho povinnosťou označiť a predložiť súdu presvedčivé a hodnoverné dôkazy na preukázanie tejto skutočnosti. Ak žalovaná v priebehu celého konania uvádzala, že žalobca nepreukázal svoje tvrdenia nepochybniteľným dôkazom, resp. plným dôkazom, bolo úlohou súdu označené a navrhnuté dôkazy oboma účastníkmi konania zákonným spôsobom vykonať, dôkazy vyhodnotiť podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci tak, ako to vyplýva z ustanovenia § 132 O. s. p.

Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí a v ostatnom konaní nevenoval pozornosť žiadnej zo skutočností, ktoré skutočnosti boli zdôraznené v skoršom zrušovacom rozhodnutí odvolacieho súdu. Súd prvého stupňa sa opätovne stotožnil

s tvrdením žalobcu, bez iného potrebného vykonania dokazovania a bez zhodnotenia všetkých predložených listinných dokladov oboma účastníkmi konania.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia taktiež vyplýva, že žalovaná vo svojich rozsiahlych podaniach neuviedla žiadny dôvod, pre ktorý i napriek výzvam žalobcu nepredložila doklady k spracovaniu (napr. daňových priznaní) aj druhému konateľovi spoločnosti žalobcu, ktorý podľa výpisu z obchodného registra tak, ako žalovaná, mohol konať za spoločnosť samostatne. Pre súd prvého stupňa bol jedným z podporných dôkazov o výbere finančných prostriedkov list z I. zo dňa 14. 05. 2004, pričom na tvrdenia ohľadom neoprávneného nakladania s finančnými prostriedkami od F. S. v čiastke 840 000,-- Sk, súdu prvého stupňa postačilo podanie žalobcu, adresované Okresnému riaditeľstvu PZ v T. o podozrení, že bol spáchaný trestný čin. Takéto závery súdu prvého stupňa nie sú dostatočne presvedčivé, nakoľko sa takýmito konštatovaniami nepotvrdila a ani nevyvrátila zodpovednosť žalovanej za údajné spôsobenie škody. Súd prvého stupňa zdôraznil, že list z I. (č. l. 374) je jedným z podporných dôkazov, avšak z dotknutého listu nie je zrejmé, z akého účtu boli žalovanou vykonané výbery, z ktorého dôvodu má daný dôkaz v tomto konaní nulitnú výpovednú hodnotu. V prípade odvolávania sa súdom prvého stupňa na listinný dôkaz podania trestného oznámenia, odvolací súd zdôrazňuje, že jediným relevantným dôkazom o spáchaní trestného činu je právoplatný odsudzujúci rozsudok.

Vzhľadom na vyššie uvedené, súd prvého stupňa nedostatočne zistil skutkový stav veci a jeho rozhodnutie o priznanom práve je predčasné. Odvolací súd má za to, že odôvodnenie napadnutého rozsudku je nedostatočné a je nepresvedčivé.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa nemožno navyše zistiť ani to, akými ustanoveniami a právnymi úvahami sa pri posudzovaní zisteného skutkového stavu spravoval, nakoľko predmetom konania je nárok žalobcu na náhradu škody, na ktorý nárok je potrebné splnenie zákonom stanovených podmienok upravených v ust. § 135a Obchodného zákonníka.

Súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí nedal preto odpoveď ani len na tie otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam, a nemožno ho preto považovať ani za také,

ktoré zodpovedá požiadavke plnej realizácie základného práva účastníka na spravodlivý proces.

Súd prvého stupňa sa tak v tomto prípade pri vydaní nového rozhodnutia dôsledne neriadil právnym názorom odvolacieho súdu vyplývajúceho z jeho uznesenia vydaného dňa 24. 09. 2008 sp. zn. 2 Obo 24/2008. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa nespĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia, čím bolo žalovanej upreté právo na spravodlivý proces. Odvolací súd zdôrazňuje, že súd prvého stupňa opätovne ponechal právne nepovšimnutým zodpovedanie otázky porušenia povinnosti žalovanej ako konateľky, výšku uplatnenej náhrady škody, resp. týchto príčinných súvislostí. Z tohto dôvodu sa napadnuté rozhodnutie javí byť ako arbitrárne, nakoľko súd prvého stupňa v jeho odôvodnení nereaguje na zásadnú, relevantnú otázku, súvisiacu s predmetom súdnej ochrany, prednesenú žalobcom, ktorou je splnenie zákonom stanovených podmienok upravených v ust. § 135a Obchodného zákonníka.

Odvolací súd zdôrazňuje, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo účastníka konania, ako aj iného zainteresovaného subjektu na rozhodnutie, ktorého dôvody sú zjavné a zreteľné, pretože práve odôvodnenie rozhodnutia je zárukou toho, že výkon spravodlivosti nebude arbitrárny (I. ÚS 117/07).

Súd prvého stupňa taktiež bez povšimnutia ponechal aj skutočnosť, že žalobca navrhuje zaviazať žalovanú na náhradu škody v prípade, keď v konkurznom konaní ako správca konkurznej podstaty úpadcu takto prihlásenú pohľadávku uznal za oprávnenú a zaradil ju do príslušnej triedy rozvrhu. Aj na tieto skutočnosti odvolací súd poukázal už vo svojom skoršom uznesení, na ktoré uznesenie odvolací súd v plnom rozsahu opätovne odkazuje.

K znakom právneho štátu a medzi jeho základné hodnoty patrí neoddeliteľne princíp právnej istoty (čl. 1 ods. 1 ústavy, napr. PL. ÚS 36/95), ktorého neopomenuteľným komponentom je predvídateľnosť práva. To znamená okrem iného aj to, že každý adresát právnej normy sa môže dôvodne spoliehať na to, že všeobecný súd nielenže bude platné právo aplikovať, ale i na to, že bude rešpektovať právny názor, ktorým je viazaný, ak mu takúto

povinnosť ukladá zákon. Opačný prístup už sám osebe predstavuje porušenie základného práva na súdnu ochranu, ako aj práva na spravodlivý proces.

Ani nezávislosť sudcov všeobecných súdov pri ich rozhodovaní podľa § 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch a prísediacich“) nie je absolútna a bez akýchkoľvek hraníc a podmienok. Keby sa nezávislosť chápala tak, že sudca môže rozhodnúť hocijako, viedlo by to k svojvôli, pretože v takom prípade by sudca sám tvoril právo podľa svojich predstáv a vystupoval by ako zákonodarca. V právnom štáte to nemožno takto vysvetľovať. Tomu nasvedčuje aj samotný text vyššie citovaného ustanovenia, v zmysle ktorého sudca musí rozhodovať v súlade so zákonom. Ak musí sudca rozhodovať v súlade so zákonom, potom je povinný rešpektovať i zákonom stanovené hranice pre jeho rozhodovanie. Takouto hranicou stanovenou zákonom je aj povinnosť rešpektovať zásah do obsahového rozhodovania zo strany iného súdu, ak takéto obmedzenie vyplýva zo zákona.

V tomto prípade bolo takýmto zákonným ustanovením ustanovenie § 226 O. s. p., ktoré jednoznačne ustanovuje, že ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie na nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Takáto povinnosť vyplýva aj z ustanovenia § 2 ods. 4 zákona o sudcoch a prísediacich, podľa ktorého za podmienok ustanovených osobitnými predpismi, ktorým je napríklad Občiansky súdny poriadok, je sudca viazaný aj právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí súd vyššieho stupňa.

Uvedeným postupom obmedzil tak súd prvého stupňa žalovanú v jej práve na spravodlivé konanie a pri podaní opravného prostriedku vo vzťahu k zákonom vymedzeným odvolacím dôvodom, v dôsledku čoho jej odňal možnosť konať pred súdom. Odvolanie žalovanej, podané z tohto dôvodu, je preto opodstatnené.

Vzhľadom na uvedené zistenia Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ a ods. 2 O. s. p. zrušil

a vec vrátil tomuto súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, v ktorom s poukazom na ustanovenie § 224 ods. 3 O. s. p. rozhodne o trovách celého konania.

Podľa § 226 O. s. p. je pre Krajský súd v Bratislave, ktorému sa vec vracia na ďalšie konanie, právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky záväzný.

Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 27. marca 2012

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová